

Uchwała Nr 687 /2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 7 grudnia 2017 r.

w sprawie oceny programowej na kierunku *przedsiębiorczość i inwestycje*
prowadzonym na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Uniwersytetu Szczecińskiego
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 48a ust. 3 oraz art. 52 ust. 1, ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2103) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu działającego w ramach obszaru nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych, w sprawie jakości kształcenia na kierunku *przedsiębiorczość i inwestycje* prowadzonym na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym - wydaje ocenę

warunkową

§ 2

Warunkowa ocena programowa, o której mowa w § 1, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Kryterium: *program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* otrzymało ocenę *zadowalającą*. Ponieważ kryterium to uzyskało ocenę niższą niż *w pełni*, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny pozytywnej.

Ponadto ocenę *zadowalającą* otrzymało kryterium *skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*. Natomiast kryteria: *koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją i strategią uczelni, kadra prowadząca proces kształcenia, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia, a także opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów*, uzyskały ocenę *w pełni*.

1. Kryterium *program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* otrzymało ocenę *zadowalającą*, ponieważ podczas wizytacji stwierdzono, że program kształcenia na ocenianym kierunku budzi następujące zastrzeżenia:
 - metody i formy prowadzenia zajęć dydaktycznych nie są prawidłowo skorelowane z praktycznym profilem kształcenia i przygotowaniem absolwentów do wykonywania zawodu;
 - na ocenianym kierunku efekty kształcenia przypisane praktykom zawodowym i seminarium dyplomowemu są zbyt ogólnikowe. Nie uwzględniają w wystarczającym

stopniu umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych, które ma osiągnąć absolwent, zatem nie odzwierciedlają w pełni praktycznego profilu kształcenia;

- efekty kształcenia osiągane w ramach pracy zawodowej, na podstawie których zaliczana jest praktyka zawodowa, nie są prawidłowo weryfikowane. Uczelnia nie może ograniczać się jedynie do przyjmowania, jako dowodu ich osiągnięcia jedynie wpisu do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, bowiem sam wpis nie jest dokumentem pozwalającym na skuteczną weryfikację efektów kształcenia. Taki wpis może zawierać informacje o planowanym, a nie rzeczywiście realizowanym przedmiocie działalności;
- brakuje poprawnej metodologicznie ewaluacji miejsc odbywania praktyk, organizacji tych praktyk i ich przebiegu. Nie opracowano narzędzia do weryfikacji efektów kształcenia osiąganych w trakcie praktyki zawodowej. Bada się opinie studentów o przebiegu tych praktyk, jednak wyniki są zagregowane na poziomie całego Wydziału, a sposób prezentacji nie pozwala na analizę odpowiedzi studentów poszczególnych kierunków;
- nie opracowano szczegółowych efektów kształcenia oddających specyfikę każdego z przedmiotów - wiele efektów przedmiotowych to kopie efektów kierunkowych;
- w przypadku niektórych przedmiotów nakład indywidualnej pracy studenta, w tym na zaliczenie jest znacznie przeszacowany (np. 30 godzin na zaliczenie języka obcego, 46 godzin na projekt w ramach przedmiotu problemy biznesu w praktyce);
- sekwencja części przedmiotów przewidzianych w planie studiów budzi zastrzeżenia. Np. przedmiot *narzędzia informatyczne w małych firmach* umieszczono dopiero na III roku studiów, a powinien być na roku I, ponieważ studenci potrzebują umiejętności informatycznych od początku studiów. Uzasadnione jest także rozpoczęcie nauczania języka obcego od I semestru;
- w sylabusach jako literaturę obowiązkową wymieniono publikacje z lat 90 ubiegłego wieku i wczesnych lat bieżącego, co przy dynamicznym rozwoju dyscyplin wskazanych jako źródło efektów kształcenia oraz zmian prawnych oznacza, że jest to literatura przestarzała i trudno dostępna. Przykładem są publikacje zalecane w sylabusach przedmiotów: *ocena efektywności inwestycji*, *psychologia w zarządzaniu*, *metody ilościowe w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, *metody twórczego rozwiązywania problemów*, *problemy biznesowe w praktyce*. Ponadto niektóre publikacje zalecane studentom są nieadekwatne do treści przedmiotowych. Np. w sylabusie przedmiotu *inwestycje zagraniczne* nie uwzględniono literatury bezpośrednio dotyczącej inwestycji zagranicznych;
- pomimo zakończenia pełnego cyklu kształcenia nie dokonano analizy efektów kształcenia, jak też treści sylabusów, pod kątem potrzeb interesariuszy zewnętrznych. Dotyczy to przede wszystkim przedmiotów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w przypadku których należy zdecydowanie dokonać zmian w zakresie efektów przedmiotowych, metod i sposobów weryfikacji efektów oraz zasad kontroli i ewaluacji praktyk;

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia przedstawiła działania naprawcze. Władze Wydziału zadeklarowały weryfikację programu studiów na ocenianym kierunku, modyfikację efektów kształcenia dla praktyki zawodowej, włączenie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych i studentów w prace nad weryfikacją efektów kształcenia i sylabusów przedmiotów, stworzenie formularza ilustrującego stopień realizacji efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk studenckich, opracowanie sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiąganych w miejscu pracy zawodowej, podpisanie umów z kolejnymi podmiotami gospodarczymi i instytucjami, w których realizowane będą

praktyki, wprowadzenie kontroli miejsc odbywania praktyk oraz ich przebiegu, aktualizację literatury zalecanej w kartach przedmiotów oraz warunków zaliczenia przedmiotów, a także usunięcie dublujących się treści w sylabusach przedmiotów: *Podstawy ekonomiki przedsiębiorstw i Przedsiębiorczość* oraz *Finansowanie małej firmy i System wspierania małej firmy*). Wymienione działania mają być sukcesywnie wprowadzane w życie od roku akademickiego 2017/2018.

Prezydium przyjmując do wiadomości informacje o zmianach dokonanych przez Uczelnię w zakresie wskazanym przez Zespół oceniający PKA i deklaracje dokonywania kolejnych stwierdza, że stopień i rezultaty tych zmian powinny zostać zweryfikowane w trakcie powtórnej oceny programowej.

2. Kryterium ***skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*** uzyskało ocenę ***zadowalającą***, ponieważ w trakcie wizytacji stwierdzono, że program kształcenia ocenianego kierunku nie został dotychczas poddany kompleksowemu przeglądowi, co oznacza, że wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia nie dokonuje oceny, nie monitoruje i nie ma wpływu na doskonalenie procesu kształcenia. Ponadto działania mające na celu zapewnianie jakości powinny, w szerszym zakresie niż dotychczas, uwzględniać specyfikę wynikającą z praktycznego profilu kształcenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Wydziału zadeklarowały, że w najbliższym okresie zostanie przeprowadzona ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie identyfikacji i ograniczania słabych stron procesu kształcenia. Prezydium przyjmuje do wiadomości powyższą deklarację stwierdzając jednocześnie, że rezultaty tych działań powinny zostać zweryfikowane w toku powtórnej oceny programowej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku *przedsiębiorczość i inwestycje* w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim **2018/2019**.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks